

ikke så meget, de har folk til det, men så kommer også en stor del af det frivillige foreningsliv og dem, der står for driften af vore mange selv-ejende institutioner, i betydelig udstrækning ind under det her.

Men som sagt, den rådgivning og de gode råd, jeg får fra Folketingets partier her, vil bestemt gøre indtryk på mig. Min egen umiddelbare reaktion var sådan set, at så måtte vi arbejde for at ændre det, men efter at jeg har fået, om jeg så må sige, hele puslespillet lagt i forhold til, hvad det er, vi diskuterer her, så er jeg nu nok blevet mere i tvivl om, om det er det, vi skal arbejde for, og også, om det er det, partierne mener.

Hr. Brian Mikkelsen sagde, at der ville komme en række spørgsmål. Jeg synes, det vil være nyttigt, hvis vi kan få alle de her ting afklaret. Jeg vil opfordre til, at spørgsmålene fremsendes så hurtigt som muligt, og vi vil selvfølgelig gøre os umage for også at besvare dem så hurtigt som overhovedet muligt. Og med de bemærkninger skal jeg endnu engang takke for en venlig modtagelse af forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af kompetenceopsparingsordninger for arbejdstagere.

Af Flemming Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 4/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Ole Stavad):

I beslutningsforslaget, som her er til første behandling, foreslår Kristeligt Folkeparti, at der skabes mulighed for at etablere skattebegunstigede opsparingsordninger, som en arbejdsgiver og en arbejdstager kan indbetale til, og som kan finansiere lønudbetaling og kursusafgifter i perioder, hvor medarbejderen deltager i det, forslagsstillerne kalder erhvervsrettet kompetenceudvikling.

Ordningen skal kunne oprettes i et forsikringselskab eller i en pensionskasse, og indbetalingen skal behandles efter de samme regler som indbetalinger til pensionsordninger med løbende udbetaling, det vil sige, at indbetalinger ikke skal medregnes til arbejdstagerens skattepligtige indkomst. Efter forslaget skal kurser og efteruddannelse, der sædvanligvis er arbejdsgiverbetalt, ikke være omfattet af den foreslåede opsparingsordning.

I december sidste år vedtog Folketinget et lovforslag fra regeringen, der bl.a. indebar, at der med virkning for indkomståret 2000 er skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse. Det gælder både grunduddannelser, efteruddannelser og videreuddannelser.

Det var regeringens ønske at styrke arbejdsgivernes sociale ansvar over for deres medarbejdere og at styrke de uddannelsesmæssige initiativer og muligheder, som arbejdsgiverne tager over for deres medarbejdere til gavn for begge parter. Hensigten var også at tilpasse skattereglerne til et samfund med livslang uddannelse uden at gøre skattesystemet mere komplekst.

Jeg har forstået, at det er nogenlunde den samme tankegang og de samme ideer, der ligger bag Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag, ligesom den kompetenceudvikling, forslagsstillerne ønsker begunstiget, så vidt jeg kan se, også dækkes fuldt ud af de nylig vedtagne regler om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse.

Regeringen vil fraråde at indføre nye fradrag, men vil i stedet opfordre til, at vi bruger kræfterne på at udmønte aftalen fra finansloven om en voksen- og efteruddannelsesreform. Her er udfordringen netop at skabe overordnede rammer for uddannelse, som sikrer tilbud af høj kvalitet og relevans for den enkelte, virksomhederne og samfundet.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte beslutningsforslaget.

Bjarne Laustsen (S):

Det er sikkert ikke særlig overraskende, når jeg siger, at Socialdemokratiet tilslutter sig de kommentarer, skatteministeren netop har gjort på regeringens vegne.

Der kan være mange gode intentioner i forslaget fra Kristeligt Folkeparti, men vi finder, at der dels med den voksende efterlønsreform, dels med loven fra december om skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse er påbegyndt gode ordninger, som det er værd at se virkningen af, før vi går videre.

Socialdemokratiet kan derfor ikke tilslutte sig beslutningsforslaget.

Charlotte Antonsen (V):

I Venstre har vi sympati for forslagens formål. Det er rigtigt, at det gælder om at videreudanne de mennesker, der er i job, så de kan varetage mere krævende funktioner på arbejdsmarkedet.

Dér, hvor vi kan konstatere mangel på arbejdskraft, er netop i job, der kræver stor faglig kompetence. Ved at videreudanne dem, der er på arbejdsmarkedet, bliver der plads til dem, der fortsat er uden job. De kan lettere tage arbejde, der ikke forudsætter et ikke alt for stort detailkendskab. Det er således meget svært at springe direkte fra arbejdsløshed ind i en funktion, der kræver stor faglig kunnen.

Vi er altså enige med forslagsstillerne i, at der fortsat i Danmark er et meget stort behov for at videreudanne arbejdskraften, også personer med videregående uddannelse. Til gengæld er vi mere lunkne over for den metode, forslagsstillerne agter at løse problemet med.

I Venstre er vi ikke alt for begejstrede for særordninger af forskellig art. I forhold til erhvervslivet bidrager den slags til det i forvejen alt for store bureaukrati, ligesom det også for den enkelte lønmodtager efterhånden bliver meget svært at overskue de forskellige opsparringsordninger. Tænk blot på arbejdsmarkeds-pension, feriepenge, ATP og efterløn!

I Venstre tror vi mere på de rene linjer. Skatten på erhvervslivet og på lønmodtagerne skal være så lille som muligt. Hvis virksomhedens overskud øges, og hvis der bliver større mangel på arbejdskraft, er vi sikre på, at flere mennesker på arbejdsmarkedet også vil få tilbudt efteruddannelse.

Kaj Ikast (KF):

Da vores ordfører, hr. Brian Mikkelsen, ikke kan være til stede her, skal jeg læse følgende op:

Det fremlagte beslutningsforslag har til hensigt at skabe en orden, hvorunder arbejdsgiver og arbejdstager har mulighed for at etablere opsparringsordninger med henblik på arbejdstagerens senere kompetenceudvikling under skattemæssigt rimelige vilkår.

Fra konservativ side støtter vi dette forslag. Der stilles til stadighed stigende krav til arbejdstagerne fra erhvervslivet, og tesen om den livslange læring har for længst vundet indpas overalt. Derfor mener vi, det er et godt forslag, der har til hensigt at sikre såvel arbejdstagernes som arbejdsgivernes incitament til at tage ansvaret for den nødvendige kompetenceudvikling.

Aage Frandsen (SF):

Det formål, som ligger i beslutningsforslaget, er jo meget sympatisk: at man er interesseret i at styrke medarbejderes kompetence.

Spørgsmålet er så bare, hvad det er for en metode, man skal bruge til det. Og det, der er problemet i det her forslag, er, at her er der tale om en skattebegunstigelse, som tilgodeser de arbejdsgivere og de lønmodtagere, som arbejdsgiveren finder ud af er særlig fornuftige at give denne her begunstigelse, mens en række lønmodtagere, som man åbenbart ikke mener det er særlig fornuftigt at give den begunstigelse, ikke vil være omfattet af ordningen. Det er det, der er problemet med den slags ordninger her. Det er på samme måde med pensionsordninger, som er frivillige, så er der altså nogle, som arbejdsgivere og lønmodtagere finder ud af skal have det, mens der er andre, der ikke kan få det.

Derfor mener vi, at det i stedet for er et sådant forslag, som vi i øjeblikket er i gang med i Folketinget omkring voksenuddannelser, der skal fremmes yderligere.

Det er sådan, at vi i december måned vedtog to lovforslag, der var udløbere af aftalen i finansloven omkring voksenuddannelser, og at der her i foråret bliver vedtaget formentlig mindst seks lovforslag om voksenuddannelser, som udmønter den aftale, der ligger i finansloven.

Så er der spørgsmålet om finansieringen af alle de dér gode ting, som vi mener der kommer i voksenuddannelserne. Det er jo så dér,

hvor den såkaldte AUF skal anvendes, som jo netop er en afgift i forhold til den lønsum, som der er tale om, og det er jo så også noget, som arbejdsgiveren kan trække fra. Men det, der er den store fordel ved den her ordning, er, at det er en kollektiv ordning, alle er med, og det vil også sige, at alle lønmodtagere ville blive omfattet af det.

Så derfor er vi tilhængere af, at der skal bruges så mange penge, som det er rimeligt, til kompetenceudvikling af medarbejdere, men vi mener også, at det er helt afgørende, at alle medarbejdere er med i sådan nogle ordninger, ellers risikerer vi, at der er nogle medarbejdere, som arbejdsgiverne finder skal have kompetenceløftet, mens der er andre, der ikke får det. Og hvem er det så, der skal sørge for, at de også får det – for det er vores opfattelse, at det skal de have? Ja, det bliver så det offentlige, der skal sørge for det på anden vis.

Derfor kan vi ikke støtte forslaget, og jeg kan sige, at den samme opfattelse gælder også Enhedslisten, som heller ikke kan støtte forslaget.

Klaus Kjær (DF):

Intentionerne i beslutningsforslaget er meget sympatiske, nemlig at medarbejderen foretager opsparring til egen efteruddannelse sammen med arbejdsgiveren. Det foreslås derfor, at der i skattelovgivningen bliver givet mulighed for at etablere skattebegünstigede opsparingsordninger, hvortil både medarbejderen og arbejdsgiveren indbetaler.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget, at ordningen er tænkt administreret stort set svarende til de principper, der gælder for pensionsordninger med løbende udbetalinger.

Det foreslås således, at lønmodtageren skattemæssigt kan foretage fradrag for sin andel af indbetaling til ordningen, mod at beløbet, når det kommer til udbetaling i forbindelse med senere kompetenceudvikling, i denne periode betales som løn eller tilskud til dagpengevederlag under en uddannelsesorlov. Der er således ikke tale om at forøge fradragene med den virkning, at staten lider et provenutab. Der er i virkeligheden tale om, at man udskyder skattebetalingen, til beløbet kommer til udbetaling.

Som udgangspunkt er Dansk Folkeparti positive over for beslutningsforslaget, hvis der vel at mærke er tale om frivillige ordninger og individuelle aftaler mellem medarbejder og arbejdsgiver.

Således som bemærkningerne til beslutningsforslaget er udformet, synes der dog at være visse knaster, som gør, at arbejdsgiveren nok vil være lidt tilbageholdende med at indgå sådanne aftaler med en medarbejder. Hvad mener Kristeligt Folkeparti f.eks. der skal ske med det arbejdsgiverbetalte beløb, hvis arbejdsgiveren, før han gennemgår kompetenceudviklingen, overgår til førtidspension, dør eller får andet arbejde?

Forslaget synes at bygge på, at den del af opsparringen, som ikke er brugt, skal udbetales til arbejdstageren, men det er jo helt urimeligt, at arbejdsgiveren indbetaler en andel til at kompetencesikre medarbejderen, hvis forholdene faktisk viser sig at blive således, at den påtænkte kompetenceudvikling af en eller anden grund ikke kan gennemføres.

Som sagt er intentionerne i beslutningsforslaget positive, og jeg kunne da forestille mig, at man under udvalgsarbejdet vil kunne nå frem til en løsning med hensyn til disse arbejdsgiverbetalte andele, som ikke kan udnyttes. Reglerne kunne jo f.eks. indrettes således, at arbejdstageren i denne situation alene får udbetalt sit eget indbetalte bidrag. I så fald er Dansk Folkeparti positive over for beslutningsforslaget.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre er enige i hensigten med forslaget, nemlig det at skabe gode vilkår for medarbejdernes videreuddannelse og udvikling af de nødvendige og relevante kompetencer.

Men vi har for nylig indført regler, der betyder skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse. Hensigten med disse regler var at opnå en bedre videreuddannelsesindsats uden samtidig at gøre skattesystemet mere komplekst end højst nødvendigt. Og vi mener altså, at de eksisterende regler tilgodeser begge hensyn.

Samtidig har regeringen sammen med SF og CD indgået en aftale om en voksen- og efteruddannelsesreform i forbindelse med finanslovetalen, og hensigten med denne reform er at skabe gode overordnede rammer for de offentlige uddannelser til gavn for samfundet, virksomhederne og den enkelte.

Vi har fra radikal side et udtrykt ønske om at se, hvad dette munder ud i. På den baggrund ønsker Det Radikale Venstre ikke at støtte forslaget.

Kim Behnke (FRI):

Jeg synes, der er grund til at takke Kristeligt Folkeparti og hr. Kofod-Svendsen for at tænke nye tanker. Og uanset hvordan vi vender og drejer det, er det jo en kendsgerning, at der er et stort behov for at få efteruddannet og videreuddannet danske lønmodtagere.

Spørgsmålet er så, om denne her metode er den rigtige, og der stiller vi os lidt tvivlende, men skal da til brug for udvalgsarbejdet give nogle input.

For det første er vi lidt bekymrede for, om ordningen kan blive administrativt besværlig. Og det kan den, fordi den verden, vi lever i, jo er en verden, hvor folk ofte skifter job. Det vil sige, at man over den årrække, hvor man opsparer, måske kan have adskillige arbejdsgivere, og det kan jo give nogle administrative problemer med at holde rede på, hvilke arbejdsgivere der indbetaler hvad. Det er lidt lettere med lønmodtagerens andel.

Til gengæld kan vi godt være lidt bekymrede for, om lønmodtagers andel er for lav, altså tredjedelen, som Kristeligt Folkeparti foreslår. For der skulle jo gerne være et meget stærkt incitament også hos lønmodtageren til at få disse ekstra kundskaber. Og hvordan ser arbejdsgiveren på det? Ja, arbejdsgiveren risikerer jo, at lønmodtageren efter et udviklingsforløb, hvor der først er sparet op, og hvor vedkommende efterfølgende så har dygtiggjort sig, efteruddannet sig, så indleverer en opsigelse, for med den ekstra kompetence kan vedkommende få en ny og bedre stilling i en anden virksomhed. Der kan den første virksomhed jo godt føle sig en anelse snydt.

Endelig er der spørgsmålet omkring udbetalingerne. Vi har forstået det sådan, at der både skal kunne udbetales til lønmodtagerens løn til at få frihed, men jo også til kursusafgiften. Og hvad kursusafgiften angår, må vi være overordentlig restriktive med, hvad der kan udbetales til.

Når man ser, hvad der foregår af tant og fjas og pjat på AMU-kurser og på VUC-kurser, ja, så kan vi godt frygte, at ordningen vil blive slået ihjel, for at bruge et lidt dramatisk udtryk, når man i en tv-avis eller andre steder kan fortælle om, hvilke eksotiske ting folk har været på med fuld skattefrihed.

Endelig er der spørgsmålet omkring de ikke-brugte midler. Og der kan vi forstå af bemærkningerne, at man i Kristeligt Folkeparti gør sig nogle overvejelser om, at hvis man f.eks. bliver

førtidspensioneret eller dør, kan pengene komme til udbetaling. Vi synes nu nok, at dødsfald i den forbindelse er et forkert element, al den stund at der jo blot i den situation er nogle arvinger, og hvad har de med det her projekt at gøre?

Derimod er det overordentlig væsentligt med førtidspensionering, for hvis nu man får en arbejdsskade eller på anden vis bliver invalideret og derfor ikke kan gøre nytte af den efteruddannelse, ja, så skal folk naturligvis ikke skattemæssigt stilles dårligere af den grund.

Så alt i alt synes vi, at der er en masse små og store problemer, vi gerne vil have afklaret under udvalgsarbejdet. Det er også det, vi har udvalgsarbejdet til. Og så håber vi da på, at der ud af denne idé, ud af det frø, som Kristeligt Folkeparti har sået, kan vokse nogle gode ideer til, hvordan vi kan stimulere arbejdsmarkedet til selv at tage et større medansvar for efteruddannelse og nyuddannelse af deres medarbejdere. For det er der under alle omstændigheder et behov for.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Ordføreren for forslagsstillerne, Hr. Flemming Kofod-Svendsen.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Der er jo generelt enighed om, at vi lever i et uddannelsessamfund. Selv om man har fået en lang og grundig uddannelse, er der fortsat brug for at vedligeholde den. Der er brug for en erhvervsrettet kompetenceudvikling for alle i samfundet.

Det er den grundoverbevisning, der ligger bag dette forslag. Og der må jeg sige, at jeg da er lidt skuffet, hvis man alene knytter an til det, der ligger i finanslovens aftaler om lov om voksen- og efteruddannelse. Det er fint, men dette er jo ikke i konkurrence, det er et supplement.

Jeg er glad for, at der er flere ordførere, som honorerer, at vi her har prøvet at tænke nogle nye tanker, prøvet på at få arbejdstager og arbejdsgiver engageret og involveret i denne for samfundet så afgørende videreuddannelse.

Så er det klart, at når man lægger nogle nye tanker frem, er der altid nogle detailspørgsmål, som yderligere må drøftes. Jeg kan f.eks. sige til Dansk Folkepartis spørgsmål om, hvad der sker, hvis en medarbejder dør: Ja, der har vi udtrykkeligt i bemærkningerne skrevet, at der må man snakke det igennem og finde nogle

regler på dette område. Der har vi ikke lagt en centralistisk og færdig model frem.

Vi er godt klar over, at der er nogle grænse-tilfælde her. Det kan vi naturligvis drøfte i udvalget. Jeg tror, at her er det rigtigt, at der inden for en rammelovgivning bliver basis for at tage hensyn til disse konkrete enkeltspørgsmål.

Og så til hr. Kim Behnke, som er bange for, at det kan blive besværligt: Ja, der er jo mange gode ideer, hvor man, når de er blevet præsenteret, så siger: Er det ikke for besværligt, det her? Kan det nu lade sig administrere? Og der har vi jo f.eks. på pensionsopsparingsområdet fundet modeller. Det tror jeg faktisk også vi kan finde her.

Og så med hensyn til arbejdsgivere, der føler sig snydt. Man kunne jo omvendt sige, at ved at en arbejdsgiver går ind i denne ordning og får videreuddannet sine medarbejdere, er det måske det mest kloge, man som arbejdsgiver kan gøre for både at videreudanne og fastholde arbejdskraft.

Jeg er glad for de mange positive tanker, der er kommet til forslaget intention. Jeg takker også de partier, som har erklæret sig villige til at støtte det. Og til dem, der alene har henholdt sig til det, der allerede er i gang, vil jeg bede om, at man en gang til overvejer: Er det ikke for snævert bare at henholde sig til det, der er etableret, frem for at være åben over for, at her er et vigtigt supplement, et vigtigt supplement?

Venstres ordfører var lidt skeptisk over for metoden. Jeg går gerne ind i en drøftelse af, hvordan man kan videreudvikle metoden, men hovedsigtet, at arbejdsgiver og arbejdstager kommer ind i en gensidig forpligtelse til, at der sker denne stadige erhvervsrettede kompetenceudvikling, er det, der er grundnerven i vores forslag.

Så er der detaljer, hvor vi er meget åbne over for, hvordan vi administrativt kan gøre det så enkelt som muligt, hvordan vi kan sikre, at det har den rigtige balance de to parter imellem.

Hvordan vi yderligere kan tage højde for nogle af disse detailspørgsmål, som vi også er klar over findes, fremgår jo også af den måde, vi har udtrykt os på i bemærkningerne.

Men bare at afvise det ud fra argumentet om, at nu er der sat noget i gang, synes jeg er for kortsigtet, og derfor vil jeg da opfordre ikke mindst Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, de to partier, som traditionelt lægger så meget vægt på uddannelse, til at gå med i et kreativt arbejde for at udbygge dette til et sup-

plement til det, der allerede er i gang og allerede er tænkt skal sættes i gang.

Men endnu en gang tak for de velvillige bemærkninger, og især tak til dem, der har erklæret sig villige til at støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne overveje alle de positive forslag, som Kristeligt Folkeparti måtte komme med, men mener Kristeligt Folkeparti ikke, at der er et problem i, at det her udelukkende bygger på frivillige aftaler? Og hvis man laver sådan nogle aftaler her, er det så ikke de dårligst uddannede, der ikke vil blive tilgodeset? Det vil måske blive lederne i firmaet, mellemliderne, der vil blive tilgodeset af en sådan skattebegünstiget opsparingsordning.

Jeg tror meget på, at det er de dårligst stillede, der bliver glemt i det her system, men den snak vil jeg meget gerne være med til at tage med hr. Kofod-Svendsen.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti tager vi det udgangspunkt, at det er bedre med en gulerodsmodel end en pisk- eller tvangsmodel. Vi tror, det skaber mere motivation både for arbejdsgiver og arbejdstager, at man på den enkelte virksomhed bygger ordninger op, som netop kan gøre begge parter involverede. Ved en tvangsmodel skabes megen modvilje – nu skal noget fra Folketinget ligesom lægges ned over de enkelte virksomheder. Her vil vi hellere lægge nogle rammer til rette, som de enkelte kan gå ind og udfylde bedst muligt.

Med hensyn til, hvem der især vil komme til at bruge den ordning, er der jo kun én ting at sige: Lad det komme an på en prøve. Så kan vi se, om det bliver den ene eller den anden eller den tredje type medarbejder. Det vil måske også variere lidt fra de forskellige virksomheders side.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil gerne spørge den socialdemokratiske ordfører, hr. Bjarne Laustsen: Er den tankegang, der ligger i forslaget, helt fremmed for Socialdemokratiet, at man netop for at få plads til de ufaglærte, bl.a. herunder nye danskere eller tosprogede, da er nødt til at rykke de mennesker, der er på arbejdsmarkedet, op i nogle mere

kvalificerede job gennem efteruddannelse? For det mener jeg er helt afgørende, hvis vi skal have de sidste, der er uden for arbejdsmarkedet, ind på arbejdsmarkedet.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg må lige gøre fru Charlotte Antonsen opmærksom på, at spørgsmålet skal rejses til den sidste ordfører, og det var Kristeligt Folkepartis ordfører, men lad gå, vi er fleksible.

(Kort bemærkning).

Bjarne Laustsen (S):

Tak, hr. formand, for, at det er muligt for mig at svare Venstres ordfører.

Det er klart, at det jo netop er det, vi har gjort. I den nye voksen- og efteruddannelsesreform tager vi netop hånd om de her ting med hensyn til de mennesker, der er dårligst uddannet, og dem, der har de dårligste forudsætninger for at kunne få fodfæste på arbejdsmarkedet. Og når man taler om nydanskere, ligger den del af det jo i integrationspakken, så det bliver der taget hånd om.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 1. marts 2000, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.19